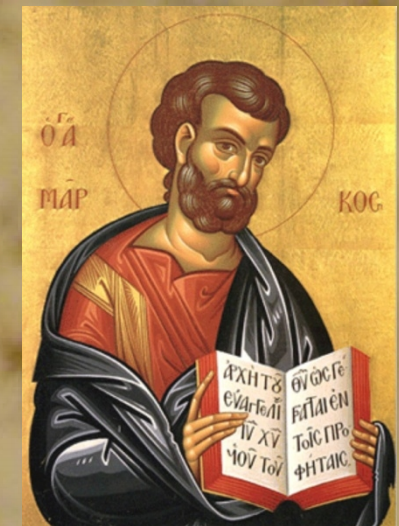

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

Jezus machtige daden & woorden

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

'21 En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

22 En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft,

en niet als de schriftgeleerden. 23 En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest

en hij riep de woorden uit: 24 Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener?

Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God.

25 En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem.

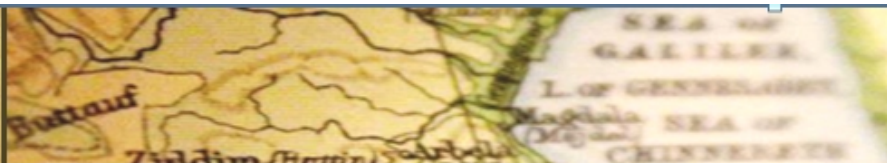
26 En de onreine geest liet hem stuip trekken en ging met luider stem roepend van hem uit.

27 En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit?

Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem!

28 En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:16-28)

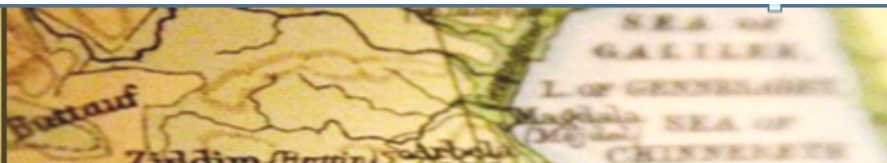
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Even recapituleren...

‘En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem. En toen Hij iets verder was gegaan, zag Hij Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en zijn broer Johannes, terwijl dezen in het schip bezig waren hun netten te verstellen. En terstond riep Hij hen; en zij lieten hun vader Zebedeüs in het schip achter met de knechten en gingen weg, Hem achterna.’

(Mk.1:16-20)

- ❖ Discipelschap is een zeer belangrijk thema voor Markus → **Nieuwe exodus**
- ❖ De verlossing → de woestijnreis → terug op Gods heilige berg → Sinai – Sion, Jeruzalem
- ❖ De Exodusreis, ‘de weg’ tot God, is tevens een belangrijke leerschool → ‘Torah’ onderwijs
- ❖ Dit is ‘de weg’ waarlangs Jahweh je nu gaat ‘onderwijzen’ hoe je door dit leven moet gaan
- ❖ ogen & oren geopend, je verkrijgt inzicht & wijsheid, ontdekt de weg die tot ‘t ware leven leidt

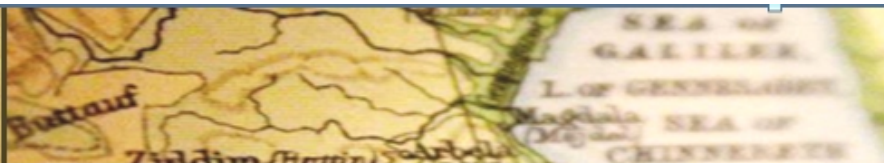
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Even recapituleren...

‘En toen Hij langs de zee van Galilea liep, zag Hij Simon en Andreas, de broer van Simon, een net in de zee uitwerpen, want zij waren vissers. En Jezus zei tot hen: Komt achter Mij en Ik zal maken dat u vissers van mensen wordt. En terstond lieten zij hun netten achter en volgden Hem. En toen Hij iets verder was gegaan, zag Hij Jakobus, de zoon van Zebedeüs, en zijn broer Johannes, terwijl dezen in het schip bezig waren hun netten te verstellen. En terstond riep Hij hen; en zij lieten hun vader Zebedeüs in het schip achter met de knechten en gingen weg, Hem achterna.’

(Mk.1:16-20)

- ❖ Jezus roept zoals God eertijds Israel tot zichzelf roept bij de Sinai, **om Gods volk te zijn**
- ❖ Hij zal hen zijn geboden geven om een **nieuwe mensheid** te zijn, een licht voor de wereld
- ❖ Vissers van mensen zijn **‘tussenpersonen’** in **Gods allesomvattend eindtijdoordeel**
- ❖ De vertrouwelijke omgang onderweg & Jezus' onderwijs → de nodige **autoriteit** verlenen
- ❖ Hun toekomstige prediking maakt onderdeel uit van **Gods definitieve oordeel over Israel**
- ❖ Hoe de Israëlieten op het evangelie v/h Koninkrijk reageren, zal de einduitkomst bepalen!

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

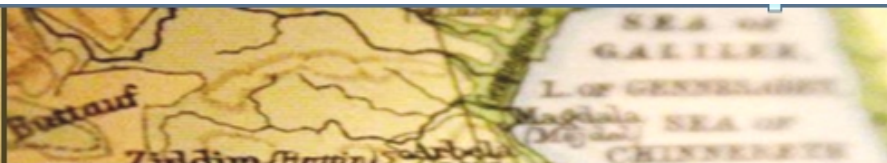
Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ **Synagoge** → de identiteit v/d locale gemeenschap wordt er gevormd rondom de Torah
- ❖ **Stek v/d Farizeeën**, oefenen er hun invloed uit op het familieleven & gemeenschapsleven
- ❖ Farizeeën leven als priesters in hun dagelijkse leven → heilig leven = ceremoniële reinheid
- ❖ Een '**onreine geest**' kan aarden waar **Gods Torah** wekelijks 'onderwezen' wordt !?

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

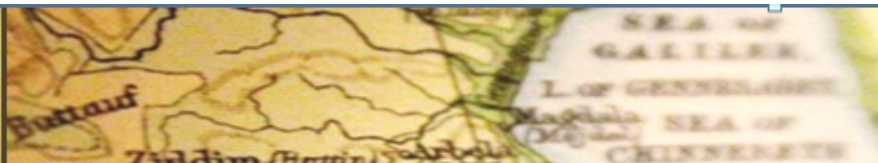
'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ **Synagoge** ➡ de identiteit v/d locale gemeenschap wordt er gevormd rondom de Torah
- ❖ **Stek v/d Farizeeën**, oefenen er hun invloed uit op het familieleven & gemeenschapsleven
- ❖ Farizeeën leven als priesters in hun dagelijkse leven ➡ **heilig leven** = ceremoniële reinheid

'En Hij predikte in hun synagogen in heel Galilea en dreef de demonen uit.' **(Mk.1:39)**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

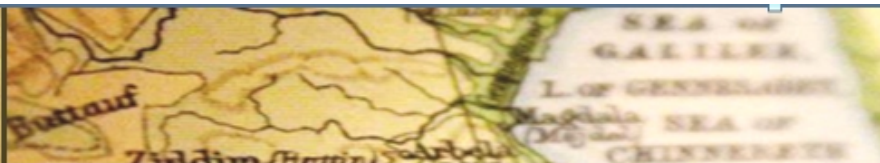
'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.
En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft,
en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest
en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen
om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei:
Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem
roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen:
Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij
gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ 'sandwichstructuur' → onderwijs (21) - machtige daad - onderwijs (27)
- ❖ dubbele reactie → er is verwondering over Jezus' onderwijs (22) & Jezus' gezag (27)

'Och, dat U de hemel zou openscheuren, dat U zou neerdalen, dat de bergen voor Uw aangezicht zouden wegsmelten, zoals vuur kreupelhout aansteekt, en vuur het water laat opborrelen, om Uw Naam aan Uw tegenstanders bekend te maken! Toen U ontzagwekkende dingen deed, die wij niet verwachtten, ...'

(Jes.63:1-3)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

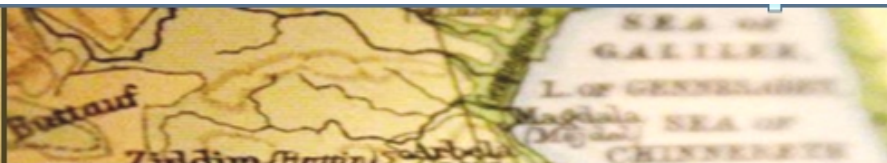
'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.
En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ 'sandwichstructuur' → onderwijs (21) - **machtige daad** - onderwijs (27)
- ❖ dubbele reactie → er is verwondering over **Jezus' onderwijs** (22) & **Jezus' gezag** (27)

'Daarom, zo zegt Jahweh, die Abraham verlostte, tot het huis van Jakob: Jakob zal nu niet meer beschaamd staan ...Want wanneer hij en zijn kinderen het werk mijner handen in hun midden zien, dan zullen zij mijn naam heiligen en zij zullen de Heilige Jakobs heiligen en voor de God van Israel ontzag hebben. Ook de dwalende van geest zullen inzicht kennen en de morrende zullen lering aannemen.' (Jes.29:22-24)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

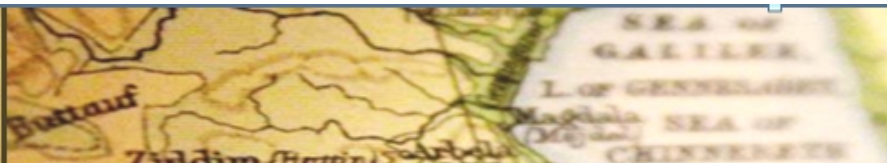
'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei:

Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ 'de Heilige van God' *aangekondigd in de proloog* is in hun midden → wonderlijke daden!!
- ❖ Merk op hoe belangrijk het is voor Markus om **Jezus' gezag** te legitimeren in de Schrift. . .
- ❖ Hij leerde hen met gezag in tegenstelling tot de Schriftgeleerden → **hebben geen gezag**
- ❖ Mensen staan versteld, omdat zij merken dat **Jezus weet waarover Hij spreekt**. . .

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

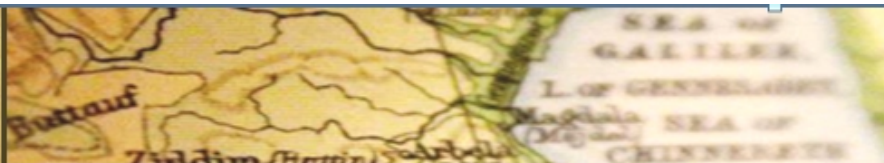
Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ Keer op keer laat Jezus zien in wat volgt, dat hun **Schriftinterpretatie problematisch** is
- ❖ Grijpen steeds terug naar '**afgeleide**' **overleveringen**, maar Jezus kent God de Allerhoogste
- ❖ **Jezus' leer** is vernieuwend, schenkt inzicht en wekt wat eertijds is gesproken tot leven
- ❖ **Wat is de reactie v/h sanhedrin** (boek Handelingen) **wanneer onopgeleide discipelen leren?**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

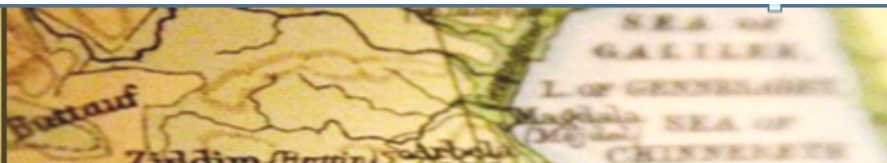
'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ Keer op keer laat Jezus zien in wat volgt, dat hun *Schriftinterpretatie problematisch* is
- ❖ Grijpen steeds terug naar 'afgeleide' overleveringen, maar Jezus kent God de Allerhoogste
- ❖ **Jezus' leer** is vernieuwend, schenkt inzicht en wekt wat eertijds is gesproken tot leven

'Toen zij nu de vrijmoedigheid van Petrus en Johannes zagen en merkten dat zij onopgeleide en eenvoudige mensen waren, verwonderden zij zich; en zij herkenden het dat zij met Jezus waren geweest.' (Hd.4:13)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

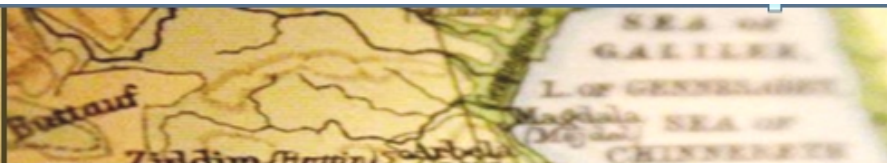
Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ De onreine geest manifesteert zich pas wanneer Jezus onderwijs geeft in de synagoge
- ❖ *Onderwerp van Jezus' onderwijs naar vers 14,15* → **Het Koninkrijk van God is nabij!**
- ❖ De onreine geest herkent deze stem, en is geschokt & ontredderd → **totaal onverwacht**
- ❖ **Schreeuwt het uit!** → dubbele vraagstelling → dubbele bekendmaking

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

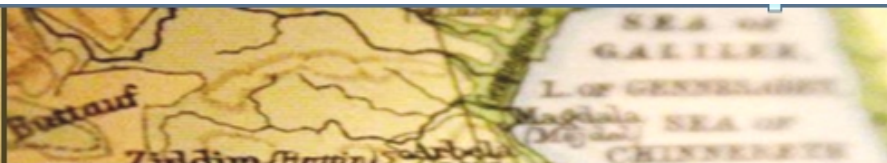
Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ Onreine geest wil precies controle over Jezus uitoefenen → Jezus een halt toeroepen
- ❖ *Bij exorcisme in het OMO is de naam achterhalen belangrijk binnen het uitdrijvingsproces...*
- ❖ Na identificatie gaat men via een hogere & machtiger naam, de controle zien te verkrijgen
- ❖ Zeer verwarde reactie, de onreine geest is totaal verrast en radeloos → wanhoopsdaad

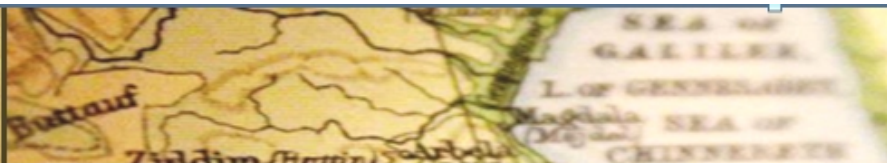
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde. En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuip trekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ 'wat hebben wij met U te maken?' → poging tot ontwijken van een sterker geachte opponent?
- ❖ 'Jezus Nazarener' → benoemen is macht uitoefenen tot intimidatie, om controle te bewaren
- ❖ 'Bent U gekomen om ons te verderven?!' → *gezien vanuit Johannes & Jezus' bediening...*
- ❖ Benadrukt het **eindtijd** karakter van Jezus' komst → Gods heerschappij tot behoudenis

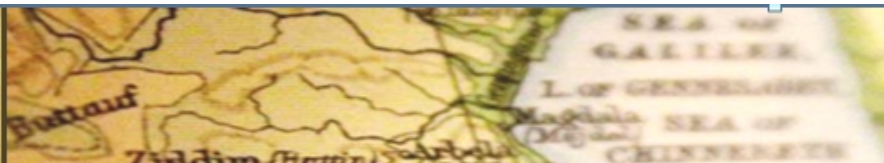
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde. En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ 'wat hebben wij met U te maken?' → poging tot ontwijken van een sterker geachte opponent?
- ❖ 'Jezus Nazarener' → benoemen is macht uitoefenen tot intimidatie, om controle te bewaren
- ❖ 'Bent U gekomen om ons te verderven?!' → *gezien vanuit Johannes & Jezus' bediening...*
- ❖ **Wie is bij machte** om demonen te verderven, te verwoesten? *De Messias? De Profeet?*

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

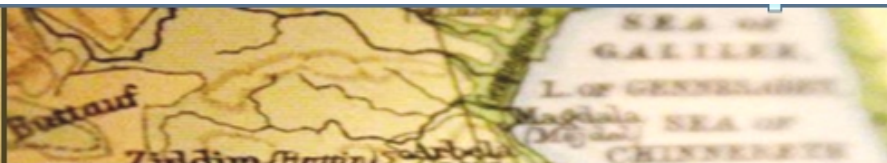
'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuip trekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ 'wat hebben wij met U te maken?' → poging tot ontwijken van een sterker geachte opponent?
- ❖ 'Jezus Nazarener' → benoemen is macht uitoefenen tot intimidatie, om controle te bewaren
- ❖ 'Bent U gekomen om ons te verderven?!' → *gezien vanuit Johannes & Jezus' bediening...*
- ❖ **Het taalgebruik:** 'hij die komt' *is veel rijker dan enkel het zich begeven van A naar B*

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

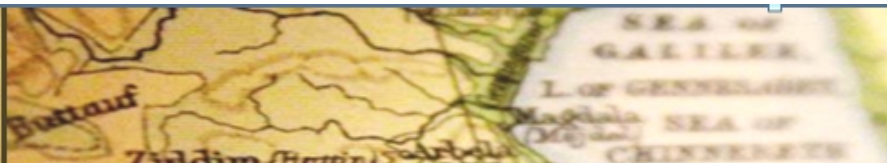
'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde. En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ 'Ik weet Wie U bent, de Heilige van God!' → Alvast **GEEN** 'Messiaanse titel' (wordt nergens gebruikt...)
- ❖ Bij de 1^e exodus is 'Gods zoon,' Gods heilig bezit onder de volken → Jezus, de ware Israel?

'Want u bent een heilig volk voor Jahweh, uw God. Jahweh, uw God, heeft ú uitgekozen uit alle volken op de aardbodem om voor Hem tot een volk te zijn dat Zijn persoonlijk eigendom is.'

(Dt.7:6, vgl. Dt.26:18,19)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei:

Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

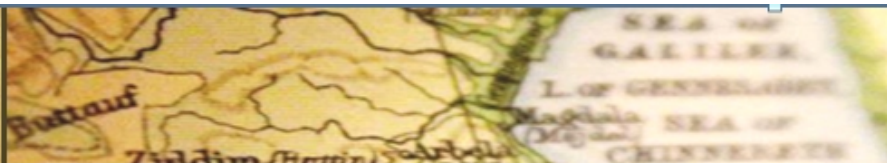
❖ In Jesaja wordt Jahweh ongeveer 25 x '**de Heilige Israëls**' genoemd! (nergens buiten Jeremia 2x)

'De naam van onze Verlosser is Jahweh der legermachten, de Heilige Israëls.' (47:4)

'Want uw man is uw Maker, Jahweh der legermachten is zijn naam; en uw lossen is de Heilige Israëls' (54:5)

'Met wie dan wilt gij Mij vergelijken, dat Ik hem zou gelijk zijn? zegt de Heilige' (40:25)

❖ Vanuit Jesaja is de belijdenis v/d onreine geest de erkenning van **Jezus Goddelijke status**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

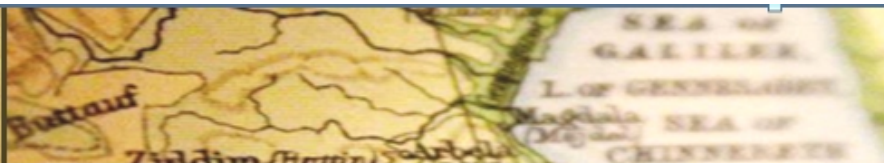
❖ In Jesaja wordt Jahweh ongeveer 25 x '**de Heilige Israëls**' genoemd! (nergens buiten Jeremia 2x)

'De naam van onze Verlosser is Jahweh der legermachten, de Heilige Israëls.' (47:4)

'Want uw man is uw Maker, Jahweh der legermachten is zijn naam; en uw lossen is de Heilige Israëls' (54:5)

'Met wie dan wilt gij Mij vergelijken, dat Ik hem zou gelijk zijn? zegt de Heilige' (40:25)

❖ Dat demonen mensen intimiderend aanspreken is bekend in de literatuur van het OMO

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei:

Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

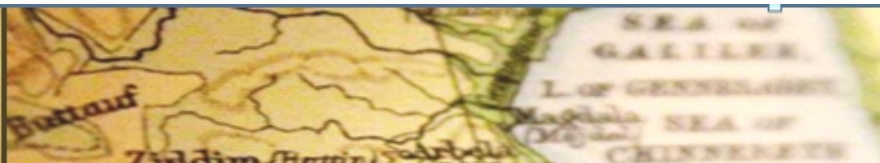
❖ In Jesaja wordt Jahweh ongeveer 25 x '**de Heilige Israëls**' genoemd! (nergens buiten Jeremia 2x)

'De naam van onze Verlosser is Jahweh der legermachten, de Heilige Israëls.' (47:4)

'Want uw man is uw Maker, Jahweh der legermachten is zijn naam; en uw lossen is de Heilige Israëls' (54:5)

'Met wie dan wilt gij Mij vergelijken, dat Ik hem zou gelijk zijn? zegt de Heilige' (40:25)

❖ Maar wat ongezien en ongehoord is, is zo'n verheven belijdenis: 'U bent de Heilige van God!'

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

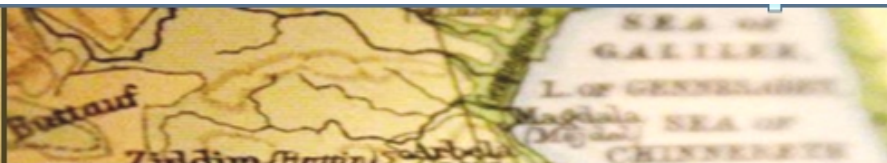
Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ Jezus legt de onreine geest meteen het zwijgen op en beveelt hem ogenblikkelijk uit te gaan
- ❖ Zo'n machtsvertoon is ongezien in Israel, *allen die getuige zijn worden omvergeblazen*
- ❖ En toch gaat enkel alle aandacht naar Jezus' leer & gezag maar niet *naar zijn persoon...*
- ❖ *Niemand vraagt zich hier verwonderd af: 'wie is Hij toch?'*

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

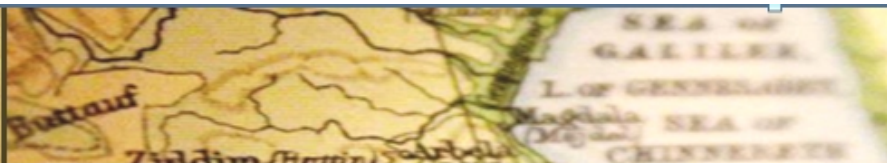
Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ Jezus betoont **absolute controle** te bezitten over deze onreine geesten. . .
- ❖ *Toch zal hij toelaten dat mensen Hem ongehoorzaam zijn, weerstand, zijn **dood beramen***
- ❖ **Wie zal daarvoor in hoofdzaak verantwoordelijk zijn?**
- ❖ Jezus' gezaghebbend onderwijs zal nu definitief de lijnen uitzetten → Gods volk leren zijn

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest

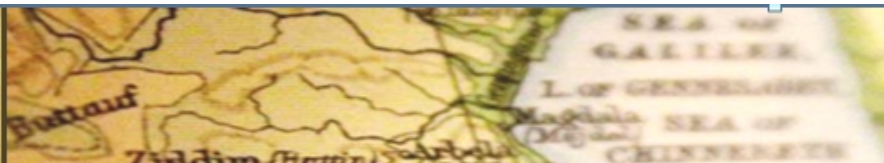
en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei:

Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen:

Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ *Wat leert deze geschiedenis ons over hervormingsprogramma's, de toestand van Israel?*
- ❖ Buiten-Bijbelse geschriften maken vaak melding van de demonische invloeden in Israel
- ❖ Israel verkeert in de slavemij van de volkeren, achter hun afgoden gaan demonen schuil. . .
- ❖ ***Juist op sabbat in de synagoge brengt Jezus' leer de onreine geest aan het licht***

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

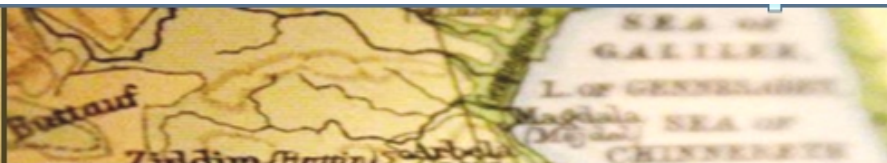
'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde.

En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ Jezus nieuwe wijn moet nu in nieuwe zakken gedaan worden → bekering & geloof
- ❖ De 'Heilige van God' zal de betekenis van Sabbat voor Israel *voorgoed herschrijven*
- ❖ De 'Heilige van God' zal de tijden van samenkomst herbepalen, op de 1^e dag van de week
- ❖ Niet langer in synagoge of tempel, maar de huiskring want Jezus is de nieuwe tempel

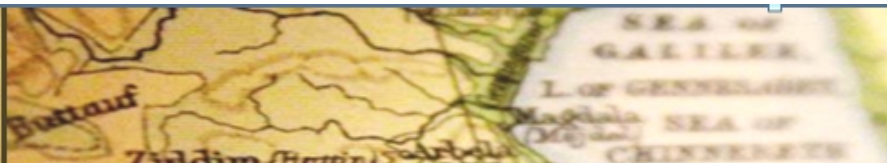
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde. En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ Jezus nieuwe wijn moet nu in nieuwe zakken gedaan worden → bekering & geloof
- ❖ De 'heilige van God' zal de aard van ware heiligheid & reinheid voorgoed herschrijven
- ❖ **Cruciform discipelschap**, je leven afleggen voor je naaste is nu de hoofdzaak
- ❖ **Niet langer wat de mond ingaat**, maar wat de mond uitgaat is nu de hoofdzaak

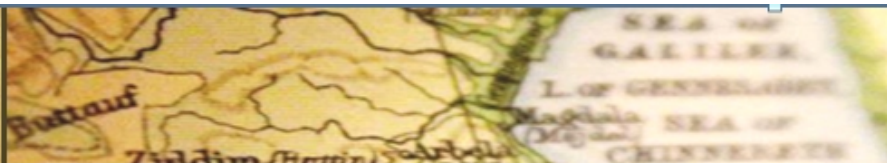
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde. En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ Jezus nieuwe wijn moet nu in nieuwe zakken gedaan worden ➡ bekering & geloof
- ❖ De 'heilige van God' zal de aard van ware heiligheid & reinheid *voorgoed herschrijven*
- ❖ **Cruciform discipelschap**, *je leven afleggen voor je naaste is nu de hoofdzaak*
- ❖ **Niet langer Torah navolgen**, *maar Jezus navolgen is de enige weg die tot leven leidt...*

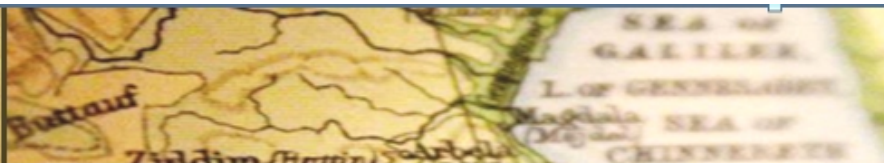
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus eerste machtige daad

'En zij gingen Kapernaum binnen; en terstond ging Hij op de sabbat in de synagoge en leerde. En zij stonden versteld over zijn leer, want Hij leerde hen als iemand die gezag heeft, en niet als de schriftgeleerden. En terstond was er in hun synagoge een mens met een onreine geest en hij riep de woorden uit: Wat hebben wij met U te maken, Jezus, Nazarener? Bent U gekomen om ons te verderven? Ik weet Wie U bent: de Heilige van God. En Jezus bestrafte hem en zei: Zwijg en ga uit van hem. En de onreine geest liet hem stuiptrekken en ging met luider stem roepend van hem uit. En zij stonden allen verbaasd, zodat zij zich onder elkaar aldus afvroegen: Wat is dit? Welke nieuwe leer is dit? Want met gezag gebiedt Hij zelfs de onreine geesten en zij gehoorzamen Hem! En het gerucht over Hem ging terstond overal uit in de hele omgeving van Galilea.'

(Mk.1:21-28)

- ❖ Jezus nieuwe wijn moet nu in nieuwe zakken gedaan worden → bekering & geloof
- ❖ De 'heilige van God' zal de aard van ware heiligheid & reinheid *voorgoed herschrijven*
- ❖ **Cruciform discipelschap**, *je leven afleggen voor je naaste is nu de hoofdzaak*
- ❖ Jezus gaat nu het middelpunt zijn die Israel bijeenbrengt *en niet langer de Torah...*

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Onreine geest, illustratie uit Mattheüs

'38 Toen antwoordden sommigen van de schriftgeleerden en farizeeën Hem en zeiden: Meester, wij willen van U een teken zien. 39 Hij antwoordde echter en zei tot hen: Een boos en overspelig geslacht verlangt een teken, en het zal geen teken worden gegeven dan het teken van de profeet Jona. 40 Want zoals Jona drie dagen en drie nachten in de buik van het zeemonster was, zo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten in het hart van de aarde zijn. 41 Mannen van Nineve zullen opstaan in het oordeel met dit geslacht en het veroordelen, want zij bekeerden zich op de prediking van Jona; en zie, meer dan Jona is hier! 42 De koningin van het Zuiden zal worden opgewekt in het oordeel met dit geslacht en het veroordelen, want zij kwam van de einden der aarde om de wijsheid van Salomo te horen; en zie, meer dan Salomo is hier! 43 Wanneer nu de onreine geest van de mens is uitgegaan, gaat hij door dorre plaatsen, op zoek naar rust, en vindt die niet. 44 Dan zegt hij: Ik zal terugkeren naar mijn huis waar ik ben uitgegaan. En als hij komt, vindt hij het leegstaan, geveegd en geordend. 45 Dan gaat hij heen en neemt zeven andere geesten met zich mee, bozer dan hijzelf, en zij komen binnen en wonen daar; en het laatste van die mens wordt erger dan het eerste. Zo zal het ook zijn met dit boos geslacht.'

(Mt.12:38-42)

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

